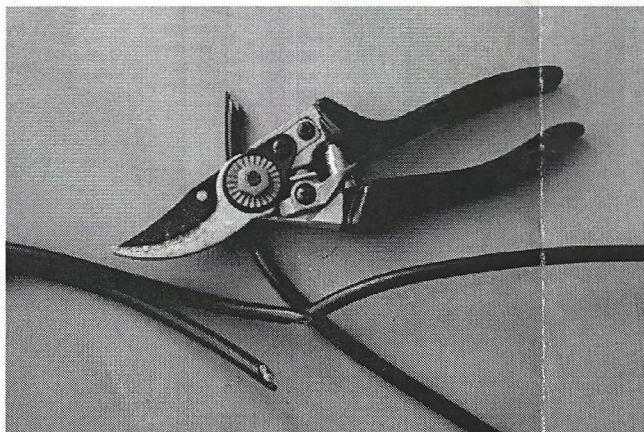

e-μπλόκο στην έρευνα

Μέσα στον κourνιαχτό από τη «συζήτηση» που γίνεται για το σχέδιο ΑΘΗΝΑ και την αναδιάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης, πέρασε απαρατήρητο ένα άλλο μείζον γεγονός: Από την 1η Απριλίου 2013 σταματάει η πρόσβαση των ελληνικών πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων, στις διεθνείς ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες των κυριότερων εκδοτικών οίκων.

Κι όταν λέμε διεθνείς βιβλιοθήκες εννοούμε τις βάσεις δεδομένων όπου βρίσκονται όλα τα επιστημονικά άρθρα που είναι απαραίτητα για τη δουλειά των Ελλήνων ερευνητών, επιστημόνων, φοιτητών. Γιατί είναι απαραίτητα; Τα επιστημονικά αυτά περιοδικά περιλαμβάνουν άρθρα τα οποία, ουσιαστικά, αποτελούν τα υλικά με τα οποία οι ερευνητές κτίζουν την έρευνά τους. Στην επιστήμη δεν υπάρχει παρθενογένεση και ο καθένας βάζει το κομμάτι του στην υπάρχουσα γνώση για να προχωρήσει. Το να βρίσκεις και να ξέρεις όμως την «υπάρχουσα γνώση», είναι απόλυτα αναγκαίο. Η ενημέρωση, λοιπόν, περί των τελευταίων εξελίξεων -σε κάθε τομέα- περνάει μέσα από αυτά τα επιστημονικά περιοδικά.

Όπως, λοιπόν, μας πληροφορεί ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL link) δεν έχει εγκριθεί το σχετικό κονδύλι του προϋπολογισμού από το υπουργείο, με αποτέλεσμα να μην έχει πληρωθεί η συνδρομή του στους διεθνείς εκδοτικούς οίκους. Να σημειωθεί ότι ο HEALink είναι ο σύνδεσμος μέσω του οποίου έχουν πρόσβαση στις ηλεκτρονικές αυτές βιβλιοθήκες όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα και όχι μόνο (Εθνική Βιβλιοθήκη, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο κ.λπ.). Βέβαια, πολύς λόγος έχει γίνει σχετικά με το γιατί να πληρώνουν συνδρομή στα επιστημονικά περιοδικά τα πανεπιστήμια κι ερευνητικά ιδρύματα, αφού αυτά ουσιαστικά τα τροφοδοτούν με τις εργασίες των μελών τους. Αυτό είναι μια μεγάλη συζήτηση που έχει αρχίσει διεθνώς και θέλει ένα άρθρο μόνη της. Πάντως, με τις παρούσες συνθήκες της υποχρεωτικής συνδρομής, δεν υπάρχουν και πολλά περιθώρια ελιγμών μόνο από την Ελλάδα.

Θα μου πείτε «εδώ ο κόσμος χάνεται, τα επιστημονικά περιοδικά μας μαράνανε». Κι όμως, όσο κι αν φαίνεται δευτερεύον, είναι θέμα «ζωής και θανάτου» για τα ελληνικά πανεπιστήμια και την ελληνική έρευνα. Η διακοπή της πρόσβασης είναι σαν να τραβάμε την πρίζα από μια συσκευή. Σαν να κόβουμε το οξυγόνο σε έναν άνθρωπο. Δεν θα πεθάνει μεν ακαριαία, αλλά είναι καταδικασμένος. Είναι που είναι δύσκολη και μίζερη η κατάσταση στα πανεπιστήμια, αυτό θα της έδινε τη χαριστική βολή. Οι οικονομικές περικοπές στην ανώτατη εκπαίδευση έχουν ήδη αυξήσει τη μετανάστευση εγκεφάλων (brain drain). Ένα black out στην επιστημονική ενημέρωση θα τη γιγάντωνε δραματικά. Ελπίζω, τελικά, να ξεπεραστούν τα όποια γραφειοκρατικά προβλήματα από το υπουργείο και να μη φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Αλλιώς, από την 1η Απριλίου, ο όρος «έρευνα στην Ελλάδα» θα ακούγεται ως πρωταπριλιάτικο αστείο...